

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Վ.Վ.Հարությունյան

/Ս.Ա.Հ/

Սրձանագրություն № 9

«11» ապրիլ 2024թ.

ԷԻԿ/Բ 016 Հակաճգնաժամային կառավարում ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

041301.00.6, կառավարում

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

041301.01.6, կառավարում/ուղորդի/

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

կառավարման բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

4-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Դասախոս(ներ)՝

Լիլիթ Ավդալյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ 3niggah@mail.ru

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
		.
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
		.
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
		.
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
		.
8.	Դասավանդման մեթոդներ
		.
9.	Ուսումնառության մեթոդները
		.
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
		.
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
		.
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
		.
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
		.
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
		.
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
		.
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
		.
14.	Գնահատում
		.
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
		.
	14.2. Հարցաշար
		.
	14.3. Գնահատման չափանիշներ
		.
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ
		.

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Հակաճգնաժամային կառավարում» դասընթացը կարևորվում է տնտեսագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 041.301.01.6 կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Հակաճգնաժամային կառավարման զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Ֆինանսական չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Հակաճգնաժամային կառավարման համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Հակաճգնաժամային կառավարման վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել հակաճգնաժամային կառավարման տեսական հիմքերը:
- Բացատրել հակաճգնաժամային կառավարման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել հակաճգնաժամային կառավարման առանձնահատկությունների մասով հետազոտություններ գործնականում և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել հակաճգնաժամային կառավարման առանձնահատկությունները հակաճգնաժամային կառավարման համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Հակաճգնաժամային կառավարում» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

կամ

«Հակաճգնաժամային կառավարում» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը 041.301.00.6.«Կառավարում» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Կառավարում», «Ռազմավարական ղեկավարում» դասընթացներից:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)² և /կամ կոմպետենցիաները .

«Հակաճգնաժամային կառավարում» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա հայաճգնաժամային կառավարման վերաբերյալ տեսական հիմունքները,
2. իմանա հակաճգնաժամային կառավարման առանձնահատկությունների ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի հակաճգնաժամային կառավարման հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա քննարկել չափանիշների կիրառման արդյունքում կատարված հետազոտությունները
6. կարողանա ՀՀ հակաճգնաժամային կառավարման շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)[՝]

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)[՝]

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³ .

«Հակաճգնաժամային կառավարում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել պրակտիկ մասնագիտական

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրաքանչյուր ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

գործունեության ընթացքում, լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և կառավարման բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		5 կրեդիտ/150ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		10
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		130
Ընդամենը		150
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կոր սեդան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ակտրիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները	2		2		10
2.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի տարբերություններն ու առանձնահատկությունները					10
3.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի փուլերը	2		2		10
4.	2007թ-ին սկիզբ առած ճգնաժամի գլխավոր առանձնահատկությունները					10
5.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները	2		2		10
6.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա					10

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

7.	ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները	2		2	10
8.	Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա				10
9.	Արտերկրի կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը				10
10.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները				10
11.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները	2		2	10
12,	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում				10
13,	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում				10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10		10	130

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Հիմնական գրականություն (ՊԳ)		
1.	ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների ամփոփ հաշվետվություն, նոյեմբեր,	2009թ.
2.	Ազգերը անցումային փուլում 2009թ. Համաշխարհային տնտեսական համաժողով, Ժնև	2009թ.
	Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք 2009, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան	2009թ.
	ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2009թ. հունվար-մայիս	2009թ.
	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան	2008թ.
	Գլոբալ ֆինանսական ճգնաժամը և դրա հնարավոր ազդեցությունը ՀՀ տնտեսության վրա, Երևան ՀՀ ԳԱԱ, Գիտությունն հրատ.	2010թ.
	Հարությունյան Վ. Լ. Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամ. ժառանգներ, հակաճգնաժամային միջոցառումներ և դասեր, Երևան ՀՀ ԳԱԱ, Գիտությունն հրատ.	2010թ.
	Հարությունյան Վ. Լ. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ԱՄՆ-ում և ՀՀ-ում, Երևան ՀՀ ԳԱԱ, Գիտությունն հրատ.	2010թ.
	Հարությունյան Վ. Լ., Խաչատրյան Վ. Ծ. Ճգնաժամ. մակրոտնտեսական վիճակը աշխարհում և ՀՀ-ում, Երևան ՀՀ ԳԱԱ, Գիտությունն հրատ.	2010թ.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Հայրապետյան Ա. Հայաստանի տնտեսության դիվերսիֆիկացումը տնտեսական ճգնաժամի հաղթահարման հիմնական ուղղությունն է Հայաստան, ֆինանսներ և էկոնոմիկա 4-5 ապրիլ մայիս	2010թ.
2.	Սարգսյան Տ. ,Ամենախելամիտը հավասարակշռված վարքագիծն է, Հայաստան, ֆինանսներ և էկոնոմիկա 7-8 հուլիս-օգոստոս	

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)	
1.	
2.	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Թեմա 1* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները և առանձնահատկությունները	<ul style="list-style-type: none"> Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ԱՄՆ-ում Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ՀՀ-ում Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առանձնահատկությունները:* 	2	ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների ամփոփ հաշվետվություն, նոյեմբեր,
2.	Թեմա 2* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները	<ul style="list-style-type: none"> Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ԱՄՆ-ում և այլ երկրներում Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ՀՀ-ում Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամը և ազգային տնտեսության մարտահրավերները:* 		Ազգերը անցումային փուլում 2009թ. Համաշխարհային տնտեսական համաժողով, Ժնև
3.	Թեմա 3* Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները և դրանց դասերը	<ul style="list-style-type: none"> Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը Մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 	2	Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք 2009, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Թեմա 4* ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը ▪ ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 		ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2009թ. հունվար-մայիս
5.	Թեմա 5* ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետությունը միջազգային գնահատումների համատեքստում ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները:* 	2	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
6.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը արտահանման ծավալների վրա ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ներմուծման ծավալների վրա 		ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների ամփոփ հաշվետվություն, նայեմբեր,
7.	ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի վերլուծությունը ▪ ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի զարգացման միտումները 	2	Ազգերը անցումային փուլում 2009թ. Համաշխարհային տնտեսական համաժողով, Ժնև
8.	Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոց. վիճակի վրա 		Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք 2009, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

9.	Արտերկրի կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ԱՄՆ-ի հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը ▪ ՌԴ հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը 		ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2009թ. հունվար-մայիս
10.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները	<p>ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 		Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
11.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները	<p>ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումների առանձնահատկությունները ԱՄՆ-ում</p>	2	ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների ամփոփ հաշվետվություն, նոյեմբեր,
12.	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Գերմանիայում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 		Ազգերը անցումային փուլում 2009թ. Համաշխարհային տնտեսական համաժողով, Ժնև
13.	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆրանսիայում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 		Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք 2009, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
14.	Հակաճգնաժամային	<ul style="list-style-type: none"> • Լեհաստանում և Նորվեգիայում իրականացվող հակաճգնաժամային 		ՀՀ սոցիալ-տնտեսական

	միջոցառումները Լեհաստանում և Նորվեգիայում	միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները		վիճակը 2009թ. հունվար-մայիս
--	---	---	--	-----------------------------

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Թեմա 1* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները և առանձնահատկությունները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ԱՄՆ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ՀՀ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առանձնահատկությունները:* 	2	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
2.	Թեմա 2* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ԱՄՆ-ում և այլ երկրներում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ՀՀ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամը և ազգային տնտեսության մարտահրավերները:* 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	<p>Թեմա 3*</p> <p>Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները և դրանց դասերը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը ▪ Մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 	2	բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>
4.	<p>Թեմա 4*</p> <p>ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը ▪ ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 		բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>
5.	<p>Թեմա 5*</p> <p>ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետությունը միջազգային գնահատումների համատեքստում ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները:* 		բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>
6.	<p>Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը արտահանման ծավալների վրա ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ներմուծման ծավալների վրա 		բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>

7.	ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները	<ul style="list-style-type: none"> ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի վերլուծությունը ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի զարգացման միտումները 	2	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
8.	Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա	<ul style="list-style-type: none"> Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոց. վիճակի վրա 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
9.	Արտերկրի կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը	<ul style="list-style-type: none"> ԱՄՆ-ի հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը ՌԴ հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
10.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները	<ul style="list-style-type: none"> ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները 	2	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
11.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները	<ul style="list-style-type: none"> ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումների առանձնահատկությունները ԱՄՆ-ում 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

12.	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում	<ul style="list-style-type: none"> Գերմանիայում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 	2	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունը ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
13.	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում	<ul style="list-style-type: none"> Ֆրանսիայում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունը ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
14.	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Լեհաստանում և Նորվեգիայում	<ul style="list-style-type: none"> Լեհաստանում և Նորվեգիայում իրականացվող հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 		բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունը ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	-----------------------------

¹¹ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Թեմա 1* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները և առանձնահատկությունները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ԱՄՆ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ՀՀ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առանձնահատկությունները:* 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն և ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
2.	Թեմա 2* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ԱՄՆ-ում և այլ երկրներում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական հետևանքները ՀՀ-ում ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամը և ազգային տնտեսության մարտահրավերները:* 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն և ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	<p>Թեմա 3*</p> <p>Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները և դրանց դասերը</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Արտերկրյա կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը ▪ Մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 	գրավոր	10	բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>
4.	<p>Թեմա 4*</p> <p>ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումները, դրանց բնույթն ու բնորոշ գծերը ▪ ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ցուցանիշների փոփոխության միտումները:* 	գրավոր	10	Բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>
5.	<p>Թեմա 5*</p> <p>ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետությունը միջազգային գնահատումների համատեքստում ▪ ՀՀ հակաճգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները:* 	գրավոր	10	բանավոր	<p>Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան</p>

6.	Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը արտահանման ծավալների վրա ▪ Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ներմուծման ծավալների վրա 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
7.	ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի վերլուծությունը ▪ ՀՀ անշարժ գույքի շուկայի զարգացման միտումները 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
8.	Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոց. վիճակի վրա 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
9.	Արտերկրի կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ԱՄՆ-ի հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը ▪ ՌԴ հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը 	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունե ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

10.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաձգնաժամային միջոցառումները	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաձգնաժամային միջոցառումները ▪	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
11.	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաձգնաժամային միջոցառումները	ոչ դրամական բնույթի հակաձգնաժամային միջոցառումների առանձնահատկությունները ԱՄՆ-ում	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
12.	Հակաձգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում	▪ Գերմանիայում իրականացվող հակաձգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները	գրավոր	10	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
13.	Հակաձգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում	▪ Ֆրանսիայում իրականացվող հակաձգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները	գրավոր	5	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան

14.	Հակաձգնաժամային միջոցառումները Լեհաստանում և Նորվեգիայում	<ul style="list-style-type: none"> Լեհաստանում և Նորվեգիայում իրականացվող հակաձգնաժամային միջոցառումների բնույթը և առանձնահատկությունները 	գրավոր	5	բանավոր	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրություն Ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
-----	--	--	--------	---	---------	---

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչ, պրոյեկտոր
Համակարգչային ծրագրեր	Word, excel, power point
Այլ	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում

Դասընթացն ամփոփվում է **քննությամբ/ստուգարքով**:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁶

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

- 1.Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները
- 2.Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի տարբերություններն ու առանձնահատկությունները
- 3.Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի փուլերը
- 4.2007թ-ին սկիզբ առած ճգնաժամի գլխավոր առանձնահատկությունները
5. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները
6. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա
- 7.ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները
- 8.Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա
- 9.Արտերկրի կառավարությունների հակաճգնաժամային միջոցառումների բնույթը
- 10.ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները
11. ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները
12. Հակաճգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում
13. Հակաճգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում
14. Հակաճգնաժամային միջոցառումները Լեհաստանում և Նորվեգիայում

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁷.

- Տեսական գիտելիքները :
- Գործնական աշխատանքները:
- Սեմինար պարապմունքները:
- Լաբորատոր աշխատանքները:
- Ինքնուրույն աշխատանքը:

¹⁶ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

¹⁷ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	041301.00.6, կառավարում <small>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</small>
Կրթական ծրագիր`	041301.01.6, կառավարում/ըստ ոլորտի/ <small>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</small>
Որակավորման աստիճան`	կառավարման բակալավր <small>/բակալավր, մագիստրատուրա/</small>

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ 016			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	4-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	20	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	10
	Ինքնուրույն	130		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<ul style="list-style-type: none"> Յուրացնելով այլ պետությունների հակաճգնաժամային կառավարման առանձնահատկությունները, կարողանան իրականացնել տնտեսության առողջացման ուղղությամբ համապատասխան միջոցառումներ, Հակաճգնաժամային կառավարման վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կարողանան կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ, հանձնարարված գրականության հիման վրա կարողանան իրականացնել պրակտիկ վերլուծական աշխատանքներ: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> հակաճգնաժամային կառավարման, աշխատանքի արտադրողականության և արդյունավետության բարձրացման ուղիների տնտեսության ռացիոնալ կառավարման ուղղությունների համալիր ուսումնասիրության, հակաճգնաժամային կառավարման միջոցառումների պլանավորման, արտադրական ծախսերի կրճատմանը ուղղված միջոցառումների կազմակերպման, ռիսկերի գնահատման, հակաճգնաժամային կառավարման քաղաքականության մշակման վերաբերյալ: 			

	<p style="text-align: center;">•</p> <p><i>Հմտություն</i></p> <p>Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում <i>ուսանողը պետք է հմտություն ունենա</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հակաձգնաժամային կառավարման արդի հիմնախնդիրները • հակաձգնաժամային միջոցառումների բնույթը և բնորոշ գծերը • կարճաժամկետ և երկարաժամկետ ծրագրերի մշակման ընթացակարգին <ul style="list-style-type: none"> • տնտեսագիտորեն հիմնավորված լուծումներ առաջարկի ձգնաժամային արդի հիմնախնդիրների վերաբերյալ: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <p>Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում <i>ուսանողը պետք է կարողանա</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • վերլուծել համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները, • կարողանա քննարկել երկրների կառավարությունների կողմից իրականացված հակաձգնաժամային միջոցառումները և նշել դրանց տարբերակիչ առանձնահատկությունները • կարողանա ներկայացնել ՀՀ-ում իրականացվող հակաձգնաժամային միջոցառումների ռազմավարությունը
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները և առանձնահատկությունները
	<p>Թեմա 2* Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի բացասական դրսևորումները</p> <p>Թեմա 3* Արտերկրյա կառավարությունների հակաձգնաժամային միջոցառումները և դրանց դասերը</p> <p>Թեմա 4* ՀՀ կառավարության հակաձգնաժամային միջոցառումները</p>
	<p>Թեմա 5* ՀՀ կառավարության հակաձգնաժամային միջոցառումների արդյունավետության բարձրացման ուղիները</p> <p>Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ արտահանման և ներմուծման ծավալների վրա</p> <p>ՀՀ անշարժ գույքի շուկան բնութագրող հիմնական գործոնները</p> <p>Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի ազդեցությունը ՀՀ քաղաքացիների սոցիալական վիճակի վրա</p> <p>Արտերկրի կառավարությունների հակաձգնաժամային</p>

	միջոցառումների բնույթը
	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները
	ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից իրականացվող ոչ դրամական բնույթի հակաճգնաժամային միջոցառումները
	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Գերմանիայում
	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Ֆրանսիայում
	Հակաճգնաժամային միջոցառումները Լեհաստանում և Նորվեգիայում
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	<i>Դասընթացն ավարտվում է 8-րդ կիսամյակում ամփոփիչ քննությունով</i>
Գրականություն	ՀՀ կառավարության հակաճգնաժամային միջոցառումների ամփոփ հաշվետվություն, նոյեմբեր,
	Ազգերը անցումային փուլում 2009թ. Համաշխարհային տնտեսական համաժողով, Ժնև
	Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք 2009, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
	ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2009թ. հունվար-մայիս
	Հայաստանի ֆինանսների վիճակագրությունն ժողովածու, ՀՀ ԱՎԾ, Երևան
	Գլոբալ ֆինանսական ճգնաժամը և դրա հնարավոր ազդեցությունը ՀՀ տնտեսության վրա, Երևան ՀՀ ԳԱԱ ,Գիտությունն հրատ.
	Հարությունյան Վ. Լ. Համաշխարհային ֆինանսատնտեսական ճգնաժամ. ժատճառներ, հակաճգնաժամային միջոցառումներ և դասեր, Երևան ՀՀ ԳԱԱ ,Գիտությունն հրատ.
	Հարությունյան Վ. Լ. Ֆինանսատնտեսական ճգնաժամի առաջացման պատճառները ԱՄՆ-ում և ՀՀ-ում, Երևան ՀՀ ԳԱԱ ,Գիտությունն հրատ.
	Հարությունյան Վ. Լ. , Խաչատրյան Վ. Օ. Ճգնաժամ. մակրոտնտեսական վիճակը աշխարհում և ՀՀ-ում, Երևան ՀՀ ԳԱԱ ,Գիտությունն հրատ.
	Հայրապետյան Ա. Ճգնաժամի տնտեսական հետևանքները և հաղթահարման քայլերը Հայաստան, ֆինանսներ և էկոնոմիկա 4-

	5 ապրիլ մայիս
--	---------------